

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Barman-Geust, H. (2023). Praktiska lösningar för jordbrukets vattenvård. *Bioekonomi-bloggen* 4.12.2023

CC BY 4.0

04.12.2023 | Kommentarer

Heidi Barman-Geust

Praktiska lösningar för jordbrukets vattenvård

I november hölls seminariet Praktiska lösningar för jordbrukets vattenvård på Yrkehögskolan Novia i Raseborg. Seminariet ordnades i samarbete mellan Novia, projektet Raseborgs å (Raseborgs stad), SLC Nyland, Baltic Sea Action Group, Västra Nylands vatten och miljö r.f. samt Ålands vatten Ab/vattenskydd.ax. Seminariet lockade ett stort antal deltagare och programmet var digert. Först ut var Stefan Ewert från [Greifswald Mire Centre](#) i Tyskland. Han berättade om global forskning och kartläggning av våtmarker samt politiska och sociala aspekter som berör anläggning av våtmarker. Därefter förflyttades publiken till ett mer lokalt perspektiv då Novias Stefan Heinänen berättade om arbetet med att göra upp en våtmarkskarta över västra Nyland. Mera om det arbetet kan du läsa om i [ett tidigare blogginlägg](#) här på Novialia. Ann Nedergård från Ålands vatten berättade om [projekt](#) som bolaget driver på Åland. Det är rätt ovanligt att ett vattenbolag driver utvecklingsprojekt gällande näringsförlust från jordbruket. Med bolaget vill jobba för en hållbar dricksvattenproduktion och detta är ett bra sätt att kunna påverka vattendragens situation. Projekten har bl.a. tagit fram färdplaner för minskad näringsämnesbelastning i sjöar och för miljöförbättrande åtgärder. Det byggs våtmarker, dammar och diken förbättras. Nedergård berättade också att man aktivt arbetar med informationsspridning till jordbrukare och till allmänheten. Man har bl.a. sammanställt information om våtmarker till en våtmarkswebb. Besök gärna [våtmarkswebben](#) och bekanta dig med de åtgärder man gör på Åland.

Åländska jordbrukare intervjuas av Patricia Wiklund. Bild: Heidi Barman-Geust

Seminariet fortsatte med åländskt tema då Patricia Wiklund intervjuade åländska jordbrukare. De berättade om sina erfarenheter av vattenvårdsåtgärder och att fungera som demogårdar för vattenvårdsprojekt på Åland. Programmet fortsatte i samma riktning, då Anne Antman och Sara Vaskio i sin tur intervjuade västnyländska jordbrukare. Denna del av programmet där jordbrukare fick berätta om praktiska lösningar och sina erfarenheter uppskattades av publiken, som ställde många frågor vilket ledde till intressanta diskussioner under lunchpausen.

Västnyländska jordbrukare intervjuas av Sara Vaskio och Anne Antman. Bild: Heidi Barman-Geust

Efter lunchen visades en färsk [film om tvåstegsdiken](#) som [projektet Raseborgs å](#) låtit göra. Efter det berättade Jenny Jochnick från Nyköpingåarnas vattenvårdsförbund om systemet med vattenrådgivning i Sverige. Där har man så kallade åtgärdssamordnare som gör [lokalt åtgärdsarbete](#) mot övergödning. Systemet startade med LEVA-projektet år 2019 då 20 pilotområden gjorde en satsning. Åtgärdsamordnarna har i uppgift att hjälpa gårdar med problem och möjligheter gällande vattenvård. Systemet har fungerat bra och man har räknat att för varje krona en lokal åtgärdssamordnare fått i lön har åtgärder motsvarande fyra kronor gjorts.

Jenny Jochnick från Nyköpingåarnas vattenvårdsförbund. Bild: Heidi Barman-Geust

Seminarier fortsatte med att Emil Hästbacka från Nylands svenska lantbrukssällskap berättade om stöd för jordbrukets våtmarker och andra praktiska lösningar i Finland. Dagen avslutades med att Henry Schneider från Tapio talade om skogsbrukets belastning på vattendragen och möjligheter att inverka genom t.ex. åtgärder på torvmarker.

Följande dag fortsatte seminarier utomhus. Sara Vaskio från projektet Raseborgs å tog seminariedeltagarna på fältbesök till olika platser i Raseborgs ås avrinningsområde i Snappertuna. Först besöktes Finlands längsta tvåstegsdike i Finnby. Diket är hela 4,5 km långt. Med var bl.a. en av markägarna samt entreprenören, så det fanns möjlighet att få svar på frågor och diskutera. Därefter tog bussen deltagarna vidare till våtmarken vid Huskvarnsträsket, som är en förhållandevis stor våtmark, 20 ha.

Finlands längsta

tvåstegsdike i Finnby, Snappertuna. Bild: Heidi Barman-Geust

Vid lunchen som åts på Tunaborg i Snappertuna hölls även presentationer. Anne Antman från Baltic Sea Action Group berättade om observation och förbättring av markstrukturen och tipsade om [instruktionsfilmer](#) som finns för alla att ta del av. Entreprenören Robin Stenström berättade om vattenvårdsåtgärder ur entreprenörens synvinkel. Vad ska ett projekt eller markägare tänka på då man gör en offertbegäran? Vilka olika synvinklar är viktiga att tänka på då det praktiska arbetet planeras och vilka olika problem kan dyka upp under arbetet. Presentationen intresserade publiken och det blev fina diskussioner om praktiska lösningar. De två digra dagarna avslutades ännu med ett fältbesök till en rördamm på vägen tillbaka till Yrkeshögskolan Novia.

Seminarier lockade många deltagare och intressanta talare. Det visar på att intresset för vattenfrågor

inom jordbruket är stort och att liknande seminarier behövs i framtiden. Feedbacken från deltagarna efteråt visade att kombinationen av mer forskningsinriktade presentationer med inlägg med praktiska erfarenheter och uppföljande fältbesök var bra. Det gjorde seminariet mer intressant och det var lättare att koppla ihop teorier och målsättningar med praktiska och fungerande lösningar.

Texten har granskats av Novias campusredaktion och publicerats 4.12.2023

Granskat av Novias campusredaktion

Nyckelord:

bioekonomivattenvård

Kategorier:

Granskat inlägg - Reviewed post